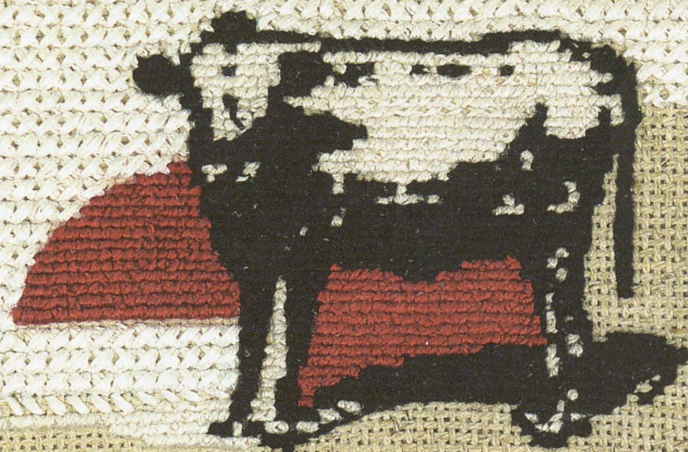

TRØNDELAG
TEATER

HOVED

SCENEN

en folkekomedie
om seinskader av trygd
av Hans Rotmo

hønder
i solmedgang

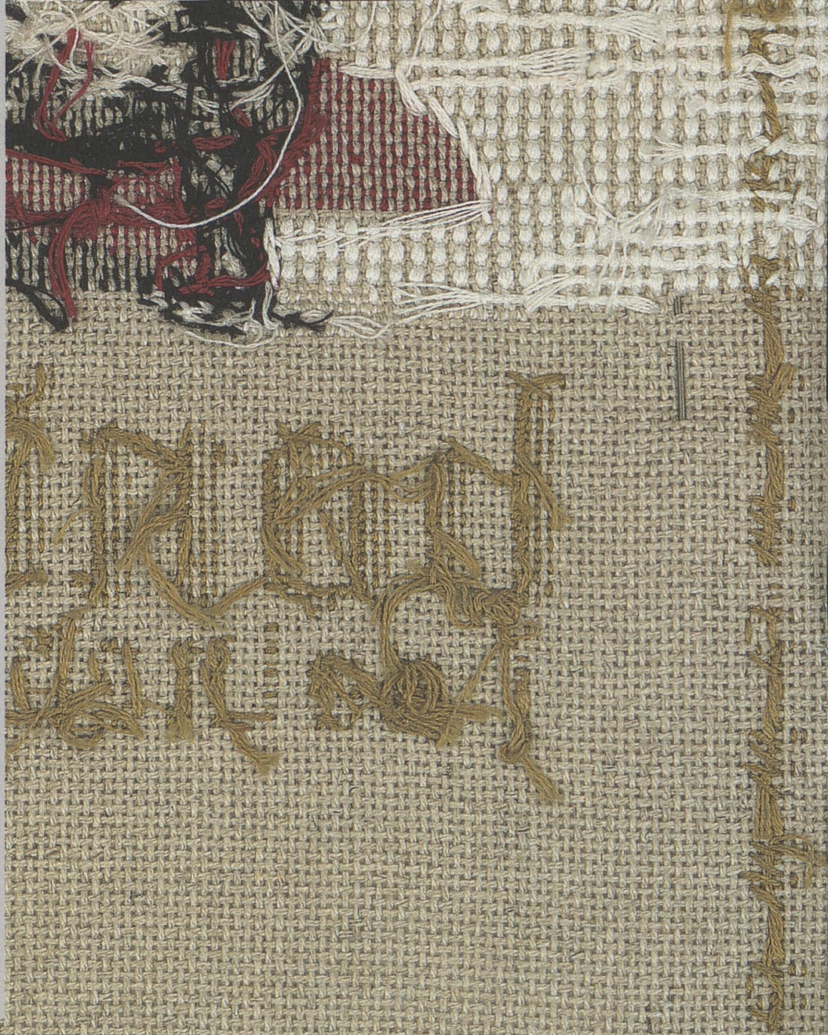
Kjære publikum.

Velkommen til sesongens første premiere på Hovedscenen. I skrivende stund har vi solgt utrolig mange billetter til denne forestillingen, og hele huset står på hodet for å leve opp til forventningene. Selv er jeg glad for å kunne åpne Hovedscenen og min første sesong med en norsk urpremiere. At forfatteren er fra Trøndelag og en markant mann i trøndersk kulturliv, og at stykket spilles på trøndersk, gjør det ikke mindre gledelig. Vi skal spille mye forskjellig teater for dere, men den lokale forankringen er alltid en vesentlig byggesten i planleggingen av repertoaret.

Dette stykket er satt opp med krefter fra eget ensemble og eget hus. Det er vi stolte av. Men det skal alltid være en blanding av våre krefter og impulser utenfra. Så gode er vi heller ikke. Vi har fått hjelp utenfra scenografisk denne gangen. Det er en begivenhet at vi har fått Tine Schwab lirket løs fra Nationalteatret, Dramaten og diverse store operahus. Etter en turbulent tur rundt i Trøndelag med innlagte visitter på alle slags gårder og småbruk (hun måtte lufte kåpen i dagevis), grov hun seg ned i kumøkk og respatex og skapte et trøndersk univers på hovedscenen som sitter fast på netthinnen lenge etter teppefall. Takk Tine, og velkommen igjen.

Jeg håper dere går mot en lystig og litt alvorlig kveld i selskap med Eddy Sarvet, mens dere følger hans tunge og musikalske kamp mot trygdevesen, subsidier og mafiaen i Hydro kommune. All makt til meitemarken. God fornøyelse.

Catrine Telle
Teatersjef

Tittel	Bønder i solnedgang
Tekst og musikk	Hans Rotmo
Regi	Ivar Tindberg
Scenografi og kostymer	Tine Schwab
Koreografi	Lennart Hedlund
Lysdesign	Eivind Myren
Musikalsk ansvarlig	Ivar Gafseth
Sangarr.	Ivar Gafseth
Orkester arr.	Ola Botns gammeldansorkester
Masker	Ragnhild Ward Bugten
Lyddesign	Anders Schille
Eddy Sarvet	Trond-Ove Skrødal
Sølvi Linde Lien	Hildegunn Eggen
Gunn Oddrun Hanefjord, kalt «Slurpa»	Grethe Nordberg
Magnus Gørhenget, kalt «Digerhalsen»	Arne O. Reitan
Glen Egil Sarvet, kalt «Spretten»	Espen Løvås
Ola Botn	Hallbjørn Rønning
Ola Botns gammeldansorkester	
Sivert Elgplassen	Ove Bjørken (fiolin/mandolin/perkusjon)
Pål Utstein	Ivar Gafseth/ Åsmund Flaten (trekkspill / gitar)
Espen Storstein	Erling Mylius (bass)
Per Innstein	Gunnar Andreas Berg (gitar)

Inspisient	Randi Andersen
Rekvisitør	Ingeborg Hopshaug
Sufflør	Ells-Beth Lyse
Repetitør	Åsmund Flaten/ Trond Hustad
Sangpedagog	Lillian Jensen
Lydeffekter	Mikael Gullikstad
Språkkonsulenter	Egil og Karin Sandodden Ole Martin Hustad
Foto	Leif Gabrielsen
Program	May Selmer
I redaksjonen	Ivar Tindberg
Grafisk utforming	Byrå 00 (broderi: Eva Solberg)
Ansvarlig utgiver	Catrine Telle

Kulisser og kostymer er produsert i teatrets egne verksteder
Fotografering og lydopptak under forestilling er ikke tillatt

Rettigheter: Hans Rotmo

URPREMIERE HOVEDSCENEN 21. SEPTEMBER

«Vårkåt-polka» er laget av Sigmund Sæther og Erik Fihn

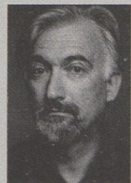
-og kua er laget av rekvisitør Turid Bjørnsen

Takk til Kåre Stav på gården Herjuan Nedre for lånet av eiendommen og høna Guri til fotografering av «Bønder i solnedgang».

har ordnet med hårforlengelse til Eddy Sarvet
- i anledning Sølvis ankomst.

Vil politikerne ta livet av norsk jordbruk?

Hundre tusen bruk er lagt ned siden 1950. Seks pr. dag. Med sinne, sorg og selvmordstanker i kjølvannet. Tusen år med drift på gården, så slutt - et umenneskelig nederlag. Vi får snart de samme glåsbygder i Norge som i Sverige.

Prosessene her går bare mye mer sakte og er mye mer kostbar - en luguber seigpining.

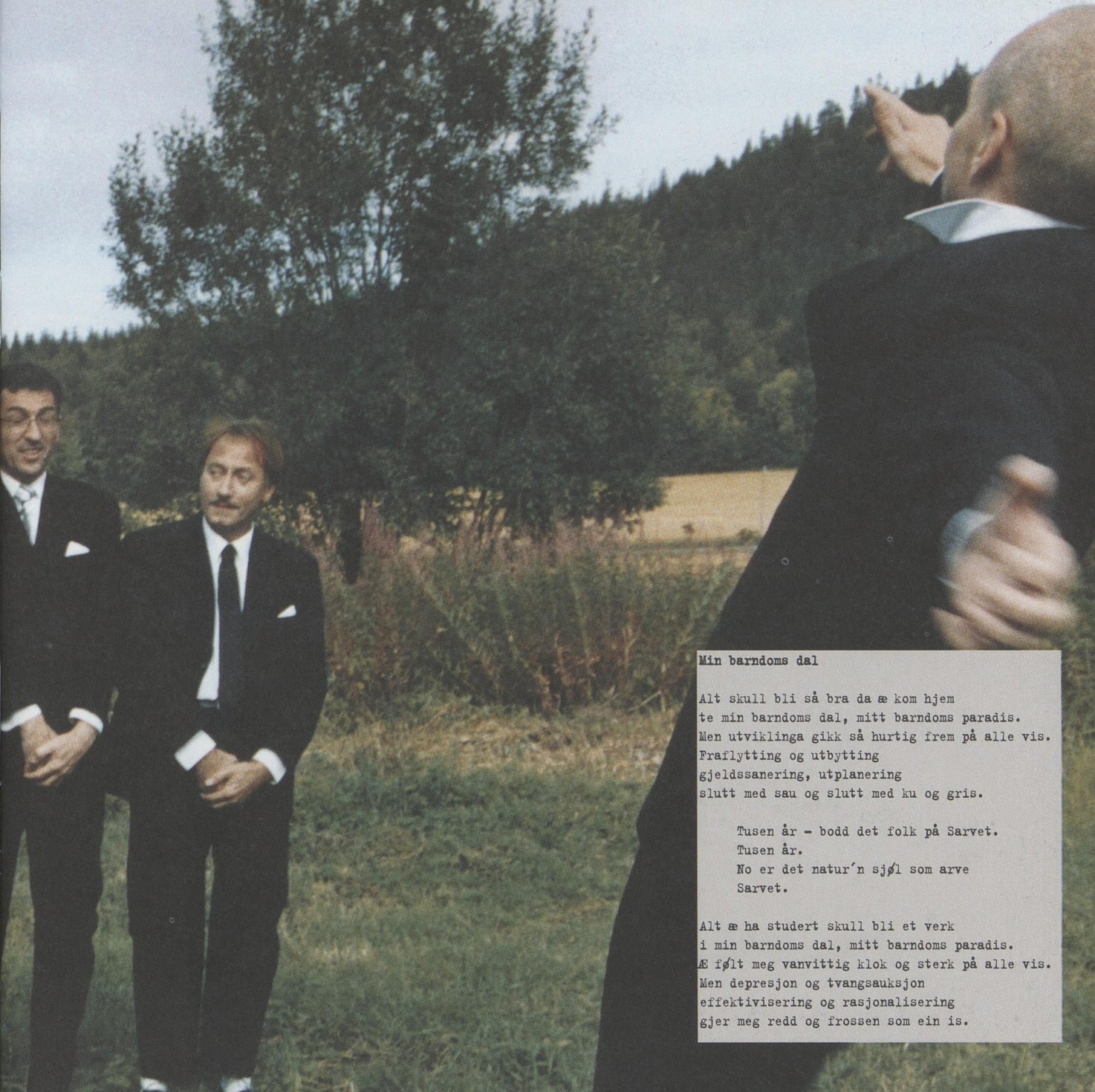
Seigpininga gjøres mulig ved at staten gir og tar samtidig. Sammen med krav om effektivisering og rasjonalisering pøses det inn 17 milliarder pr. år i støtte. De store bøndene spiser opp de små. Men "kannibalene" får etterhvert vondt i magen, de presses av forskrifter og høyere produksjonskrav. For å klare seg stikker de handa ut og skal ha tak i andres penger. Dette fører til bondeforakt fra andre yrkesgrupper.

Men det er ikke bare bondens drift som blir subsidiert. Med på kjøpet får vi subsidiert livssyn, subsidierte politiske holdninger og subsidiert moral. Det er dette jeg kaller seinskader av trygd.

Å kritisere trygd i dag kan sammenlignes med kritikken mot tobakk for femti år siden. De første pip om skyggesider ved tobakksbruk ble avvist av en samla tobakksindustri pluss et haleheng av helseeksperter. "Bønder i solnedgang" trekker paralleller mellom trygd og annet dop og avdekker de mentale konsekvensene av dagens landbrukspolitik.

Hans Rotmo

Min barndoms dal

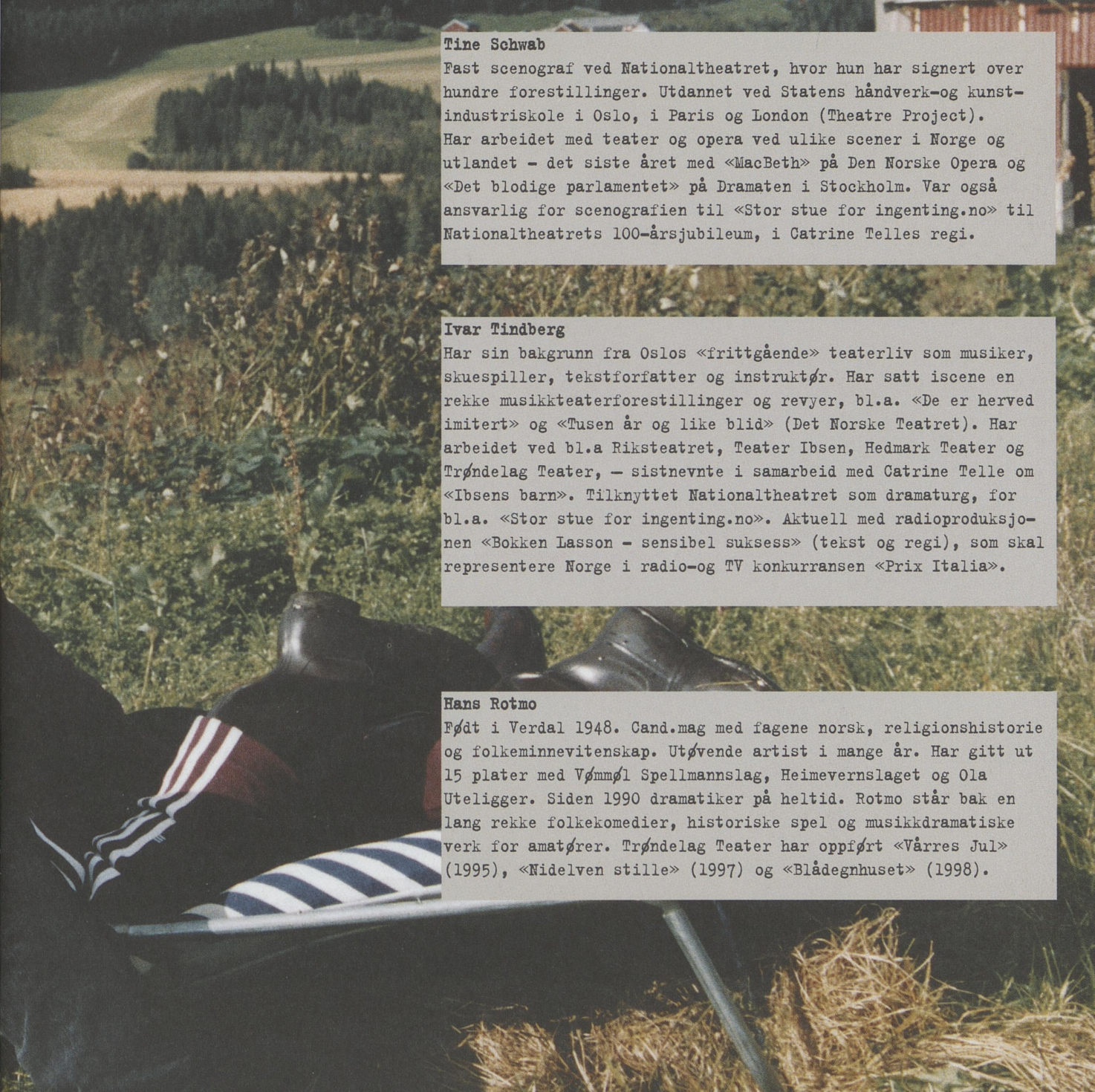
Alt skull bli så bra da æ kom hjem
te min barndoms dal, mitt barndoms paradis.
Men utviklinga gikk så hurtig frem på alle vis.
Fraflytting og utbytting
gjeldssanering, utplanering
slutt med sau og slutt med ku og gris.

Tusen år - bodd det folk på Sarvet.
Tusen år.

No er det natur'n sjø1 som arve
Sarvet.

Alt æ ha studert skull bli et verk
i min barndoms dal, mitt barndoms paradis.
Æ følt meg vanvittig klok og sterk på alle vis.
Men depresjon og tvangsauksjon
effektivisering og rasjonalisering
gjer meg redd og frossen som ein is.

Tine Schwab

Fast scenograf ved Nationalteatret, hvor hun har signert over hundre forestillinger. Utdannet ved Statens håndverk- og kunstindustriskole i Oslo, i Paris og London (Theatre Project). Har arbeidet med teater og opera ved ulike scener i Norge og utlandet - det siste året med «MacBeth» på Den Norske Opera og «Det blodige parlamentet» på Dramaten i Stockholm. Var også ansvarlig for scenografien til «Stor stue for ingenting.no» til Nationalteatrets 100-årsjubileum, i Catrine Telles regi.

Ivar Tindberg

Har sin bakgrunn fra Oslos «frittgående» teaterliv som musiker, skuespiller, tekstforfatter og instruktør. Har satt iscene en rekke musikkteaterforestillinger og revyer, bl.a. «De er herved imitert» og «Tusen år og like blid» (Det Norske Teatret). Har arbeidet ved bl.a Riksteatret, Teater Ibsen, Hedmark Teater og Trøndelag Teater, - sistnevnte i samarbeid med Catrine Telle om «Ibsens barn». Tilknyttet Nationalteatret som dramaturg, for bl.a. «Stor stue for ingenting.no». Aktuell med radioproduksjonen «Bokken Lasson - sensibel suksess» (tekst og regi), som skal representere Norge i radio-og TV konkurransen «Prix Italia».

Hans Rotmo

Født i Verdal 1948. Cand.mag med fagene norsk, religionshistorie og folkeminnevitenskap. Utøvende artist i mange år. Har gitt ut 15 plater med Vømmøl Spellmannslag, Heimevernslaget og Ola Uteligger. Siden 1990 dramatiker på heltid. Rotmo står bak en lang rekke folkekomedier, historiske spel og musikkdramatiske verk for amatører. Trøndelag Teater har oppført «Vårres Jul» (1995), «Nidelven stille» (1997) og «Blådegnhuset» (1998).

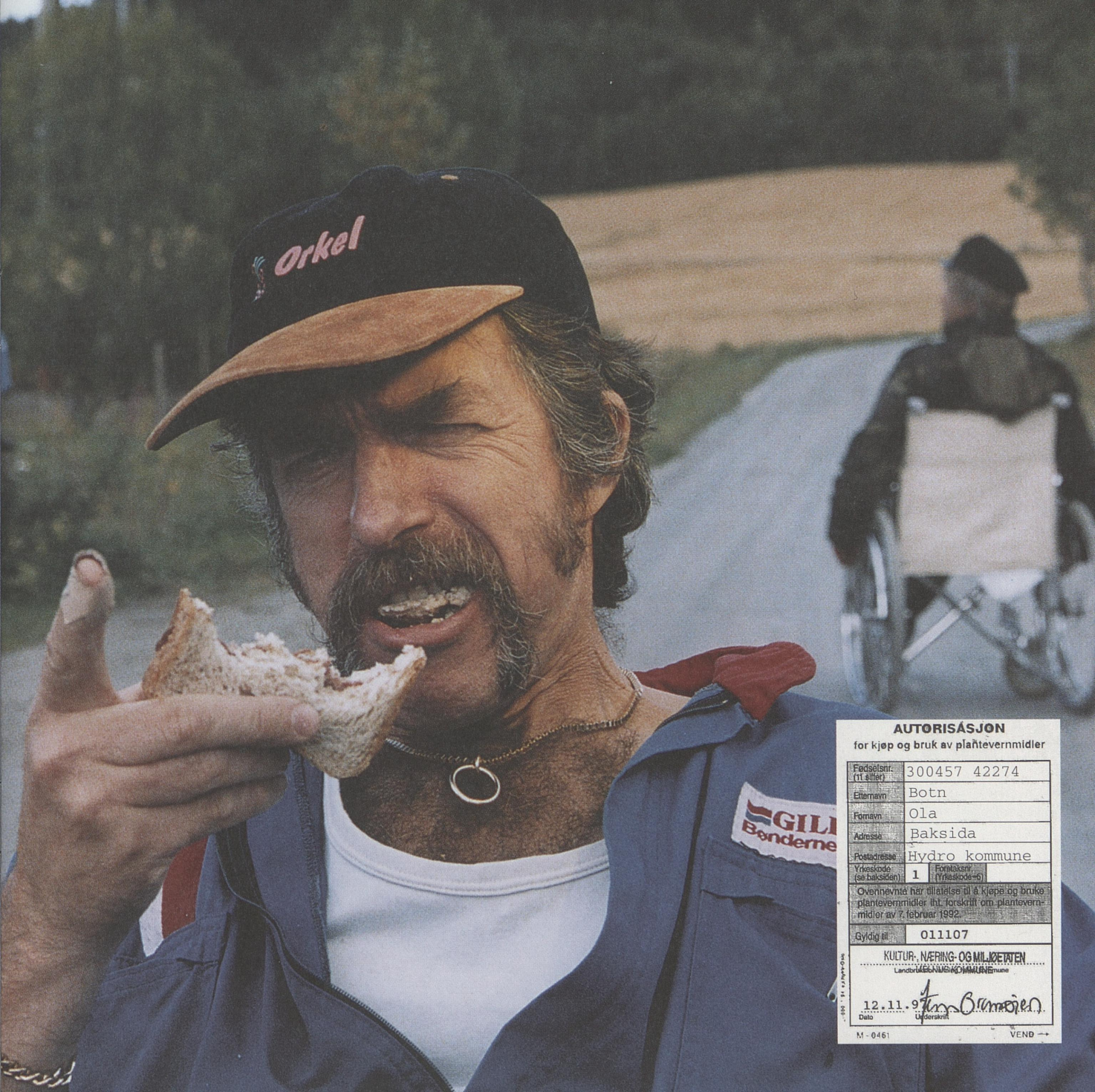
«Bonden er også et menneske»

Martin Luther

Vernepliktsbok
Magnus Gørhenget

LEGEKJENNELSER/LEGEAVGJERDER

Dato	Kjennelse/Avgjørelse	Funksjonskode	Erkjent Helse	Legens underskrift K-nemndens/Lagmenndens stempel
29/11/90	LNSE UNG	1/31 7/2	95	Legens underskrift K-nemndens/Lagmenndens stempel NR. 265
29/29			5	Legens underskrift K-nemndens/Lagmenndens stempel NR. 265
1/5-92			5	Legens underskrift K-nemndens/Lagmenndens stempel NR. 265

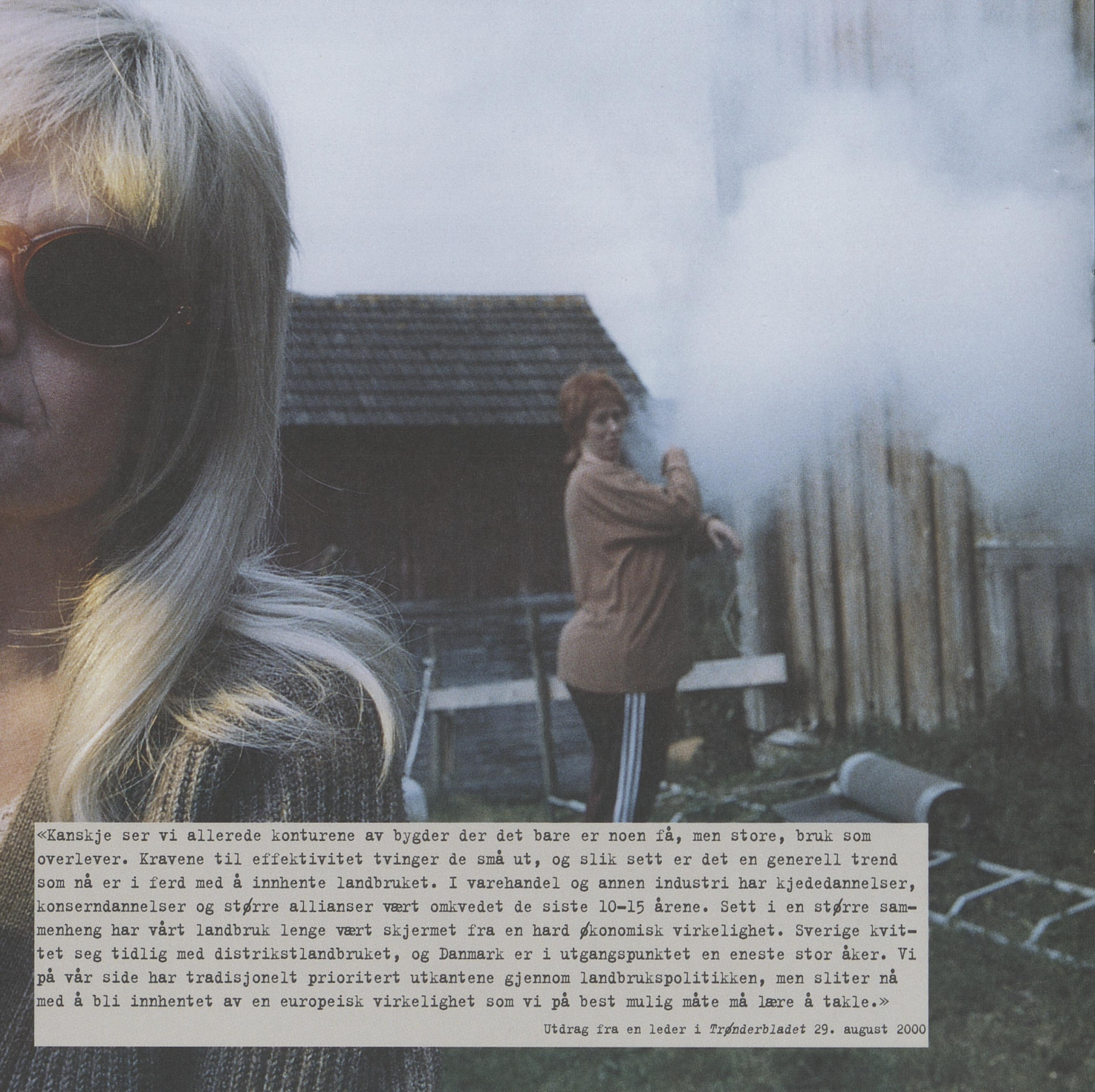
AUTORISASJON
for kjøp og bruk av plantevernmidler

Fødselsnr. (11 siffer)	300457 42274
Efternavn	Botn
Førmavn	Ola
Adresse	Baksida
Postadresse	Hydro kommune
Virkeskode (se baksiden)	1 <small>Fornøkning (1/1 friskodning)</small>
Overnevntet her tillates til å kjøpe og bruke plantevernmidler iht. forskrift om plantevern- midler av 7. februar 1992.	
Bygd til	011107
KULTUR- NÆRING- OG MILJØETATEN LENNESKOMMUNE	
Dato	12.11.92 <i>Kar Brønne</i> Underskrift

1992 11 12 12:45:00

M - 0461

VEND

«Kanskje ser vi allerede konturene av bygder der det bare er noen få, men store, bruk som overlever. Kravene til effektivitet tvinger de små ut, og slik sett er det en generell trend som nå er i ferd med å innhente landbruket. I varehandel og annen industri har kjededannelser, konserndannelser og større allianser vært omkvedet de siste 10-15 årene. Sett i en større sammenheng har vårt landbruk lenge vært skjermet fra en hard økonomisk virkelighet. Sverige kvittet seg tidlig med distriktlandbruket, og Danmark er i utgangspunktet en eneste stor åker. Vi på vår side har tradisjonelt prioritert utkantene gjennom landbrukspolitikken, men sliter nå med å bli innhentet av en europeisk virkelighet som vi på best mulig måte må lære å takle.»

Utdrag fra en leder i *Trønderbladet* 29. august 2000

«Roa som låg over det gamle bondesamfunnet, er borte. Og no er vi blitt del av ein storkommune, bygda blir styrt frå eit bysentrum og alt kjem utanfrå. Skolen er sentralisert, administrasjonen og serviceinstitusjonane er trekt ut av bygda, det er utabygdes folk som avgjer hva som skal gjerast eller ikkje gjerast. De banda som batt bygdefolket sammen, lausnar smått om senn. Bygda lever ikkje lenger sitt eiga liv.»

Bygdehistoriker og politiker Jon Leirfall i boken *Mangt og minnes*

Godt å vite

«Samdrifter får ikke refundert utgifter til avløsning for ferie og fritid. I stedet gis det et eget tilskudd til samdrifter med samme beregningsgrunnlag som for det ordinære avløsertilskuddet for ferie og fritid.

Maksimalbeløpet er satt til 1,5 ganger maksimalbeløpet for det ordinære avløsertilskuddet for ferie og fritid. I år 2000 er dette således 72 700 kr/samdrift. Satsintervallene for antall dyr er satt til 1,5 ganger intervallet i det ordinære avløsertilskuddet.»

«Inspiser åkeren minst én gang i uka for å se om det er tegn til sjukdommer. Det er ikke nok å undersøke åkerkanten. Gå diagonalt gjennom åkeren og tell etter gitte retningslinjer. For bladfleksopper må en være klar over at selv om sorten er mottakelig, blir det ikke angrep hvis det ikke er smitte tilstede. Hver åker må behandles individuelt.»

«Jorda bør ha en pH på omkring 6,0. Bygg, spesielt toradsbygg og hvete setter de største kravene til kalktilstanden i jorda. Havre klarer seg forholdsvis bra om pH er 5,5. Anbefalte nitrogenmengder til vårkorn ligger på 8–13 kg N per dekar.»

Håndbok for jordbruket 2000

Global matvaresikkerhet defineres som:

$$P \left(\sum_{i=1}^n \text{produksjon}_i + \sum_{i=1}^n \text{lagre}_i \geq \sum_{i=1}^n \text{behov}_i \right) \geq X_1$$

Småbrukarlaget søker i boken «Grøn Framtid» fra 1998 tilbake til fortiden for å finne svaret på fremtidens utfordringer. Krigsårene brukes som eksempel for å illustrere hva økologiseringsutvalget mener er robust landbruk. Det var preget av mangesidighet, med flere produksjoner på hvert bruk. Det var få maskiner, - men flere folk og mye jord i hevd resulterte i at bøndene sto godt rustet. Landbruket skal igjen baseres på lokale ressurser, med selvberging i fokus. Sprøytemidler og medisiner skal reduseres til et minimum. Og «mangesysleri» på bygdene, ikke spesialisering, er løsningen på utfordringene i Småbrukarlagets grønne fremtid. Bonden skal selvsagt være bonde, men også snekker, maskinreparatør, dyrlege, regnskapsfører - en selvberget altmuligmann.

Kilde: *Nationen* november 1998

Den trygdenarkomane

Sei meg koffer ska vi arbe
sei meg koffer ska vi tenk
når vi kan gå på trygd
og kok oss ein skjenk.

No må vi kom på bane
alle trygdenarkomane
foren eder
i glade trygdegleder

Samfunnet kan berre dø.
Samfunnet er no' dritt.
Det kan seil sin egen sjø.
Æ har nok med mitt.

Æ minnes så vel ei ti
da alt va trivelig.
Vi gikk i en døs
og va arbeidsløs.

Den totale støtten til jordbruket i 1990 var 19 milliarder kroner, inkludert skjermingsstøtten, som er verdien av den fordel å være vernet mot konkurranse fra utlandet. Dette er et svært høyt beløp. Til sammenligning kan det nevnes at brutto driftsutgifter på samtlige norske sykehus var på tilsammen 18,7 milliarder i 1993. Det er grunn til å stille et spørsmålstegn ved en næring som er avhengig av så store støttebeløp for å overleve. Den nasjonale jordbrukspolitikken blir både formelt og reelt bestemt i Stortinget. Den jordbrukspolitikken som har vært trukket opp i Stortinget i etterkrigstiden har vært nokså perspektivløs, og det er kanskje den viktigste årsaken til dagens vanskelige situasjon for jordbruket.

Kilde: *Utvikling eller avvikling - jordbruket ved en skillevei* av Brunstad, Gaasland og Vårdal

4H-medlem

Namn Gunn Oddrun Hanefjord

Adresse Gråura 10

Fødd 24/8-1976

4H-klubb avd Sunndalsøra

Eg skal bruke 4H-oppgåva

«Hønsstell og fjøsrøkt på ein gard»

i samband med oppgåva i
Samvirke

Fagleiar Sigmund Hanefjord

Samvirkeorg. Gott norsk fe og fjør

Kontaktperson Per Aa (i Prior)

Andre som kan hjelpe meg
med oppgåva Magnus Gørhenget

KURSPLAN - FJERNUNDERVISNING EDB

Glen Egil Sarvet
Eleven har fullført alle våre datakurs for
fjernundervisning.

Egglei er og IT

Knut G. G.
Per Aa

EDB
Kursplan

Statens landbrukstilsyn har foretatt en spørreundersøkelse i 1999 om bruk av plantevernmidler. Tabellen viser hvilke produkter som sprøytes mest:

Korn og oljevekster	92 %
Frukt og bær (unntatt jordbær)	89 %
Prydplanter i veksthus	83 %
Grønnsaker på friland og matkålrot	82 %
Jordbær	80 %
Poteter	63 %
Grønnsaker i veksthus	48 %
Annen produksjon	37 %
Grovfôr (eng, beite etc)	25 %

Beisemidlet Cedomon

Landbrukstilsynet vil vurdere nye opplysninger om mulig helserisiko ved bruk av Cedomon, som brukes som soppmiddel på såkorn. Dette gjøres etter at svenske myndigheter nylig har fått inn dokumentasjon som viser at et nedbrytningsprodukt fra bakterien kan innebære en risiko ved direkte kontakt med preparatet.

Klormekvatklorid

Klormekvatklorid brukes som vekstregulator i bl.a korn. Stoffet har vært i fokus pga rapporter som hevder at kullstørrelsen reduseres hos gris som spiser fôr med strå og korn som inneholder lovlige rester av klormekvatklorid, som er klassifisert som giftig. Det har vært endel oppmerksomhet rundt faren for at klormekvatklorid kan være skadelig for forplantningsevnen til griser og andre husdyr.

Glyfosat

Glyfosat er det mest brukte ugressmidlet i Norge, og stoffet inngår i en rekke preparater på det norske markedet. Det er nylig offentliggjort funn av små mengder glyfosat i bekker ved arealer som er behandlet med stoffet. Det har også vært endel oppmerksomhet rundt faren for at glyfosat og preparatet Roundup kan være genotoksisk. Vernehansker og vernedress må benyttes under utblanding og bruk.

Fluazinam

Fluazinam blir brukt mot tørråte i potet. Stoffet er svært giftig ved innånding. Leveren kan skades ved påvirkning av fluazinam over lengre tid. Risikoen for at stoffet kan gi kreft hos mennesker blir vurdert som lav. Det er funnet fosterskader hos rotter ved bruk av høye doser.

Vil du vite mer: <http://www.landbrukstilsynet.no/dokument>

Framtiden i våre hender

for miljø, rettferdig fordeling og livskvalitet

Vårt medlem

Eddy Sarvet

har avgitt løfte om å legge
all sin framtid i våre trygge
hender.

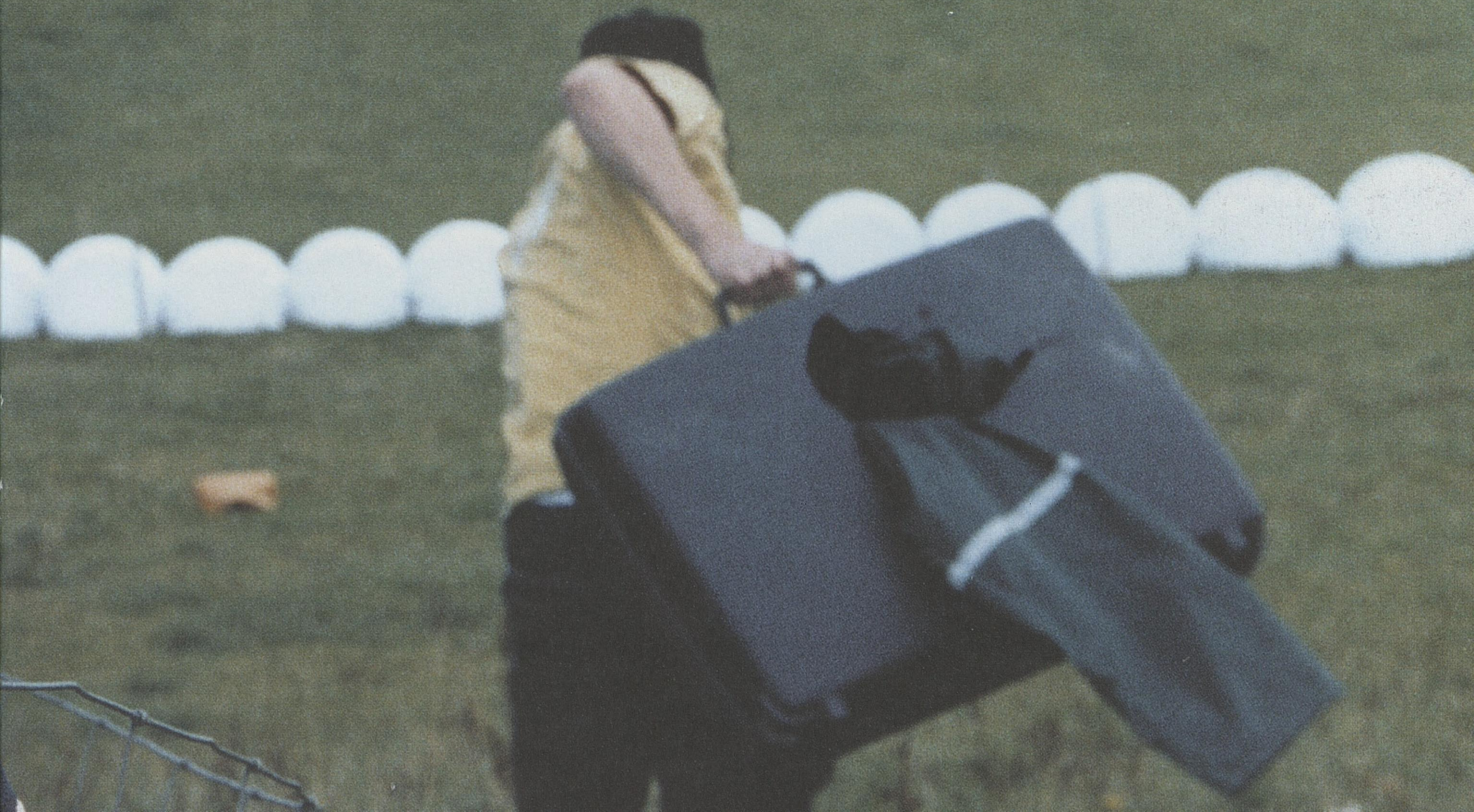
Oslo, 6/8/1989

Org.nr. 758 7453.2

Som følge av EØS-avtalen ble reglene for økologisk produksjon også underlagt norsk lov. For at en gårdbruker skal kunne kalle produktene sine for økologiske ved markedsføring, og benytte merket for økologisk landbruk, må produksjonen foregå innenfor rammene av dette regelverket. Blant annet er det absolutt forbud mot bruk av kunstig fremstilt gjødsel, kjemiske plantevernmidler, bruk av kunstige vekststimulerende midler, hormonell behandling av husdyr og bruk av genmanipulerte organismer eller hjelpemidler.

Kilde: <http://home.online.no/~organic/>

Fredskirken Babel

Dette medlemskortet gir
innehaveren fri adgang til alle
Babels
arrangementer i inn-og utland

Sølvi Linde Lien

«Den som ber ydmykt, ber om et nei»

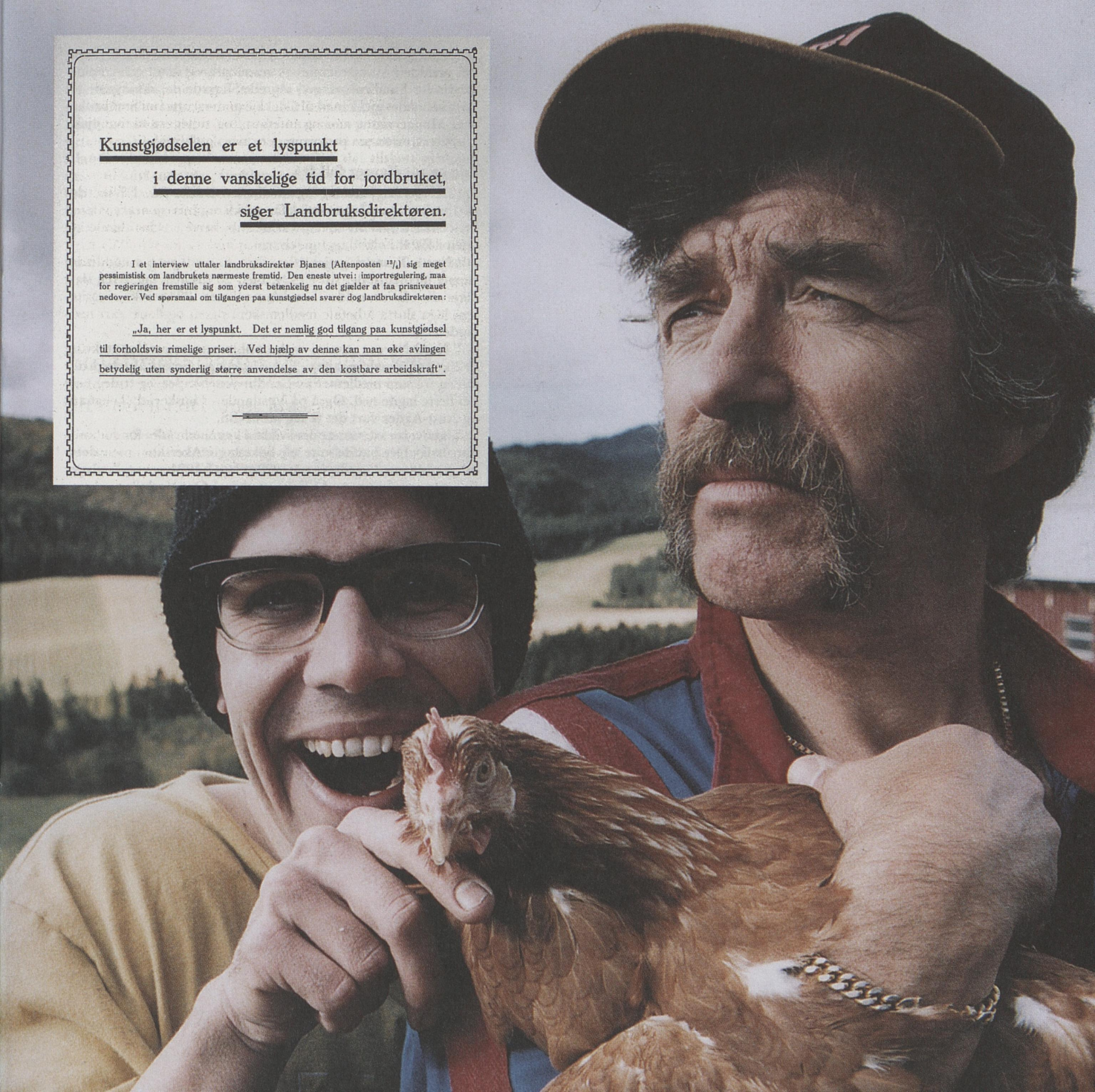
«Det e' med kjøpfrøuen som med flaska,» sa kailien, «ein må itj' bruk' for my'.»

Kunstgjødselen er et lyspunkt

i denne vanskelige tid for jordbruket,
siger Landbruksdirektøren.

I et interview uttaler landbruksdirektør Bjanes (Aftenposten 27/1) sig meget pessimistisk om landbrukets nærmeste fremtid. Den eneste utvei: importregulering, maa for regjeringen fremstille sig som yderst betænkelig nu det gjælder at faa prisniveauet nedover. Ved spørmaal om tilgangen paa kunstgjødsel svarer dog Landbruksdirektøren:

„Ja, her er et lyspunkt. Det er nemlig god tilgang paa kunstgjødsel
til forholdsvis rimelige priser. Ved hjælp av denne kan man øke avlingen
betydelig uten synderlig større anvendelse av den kostbare arbeidskraft“.

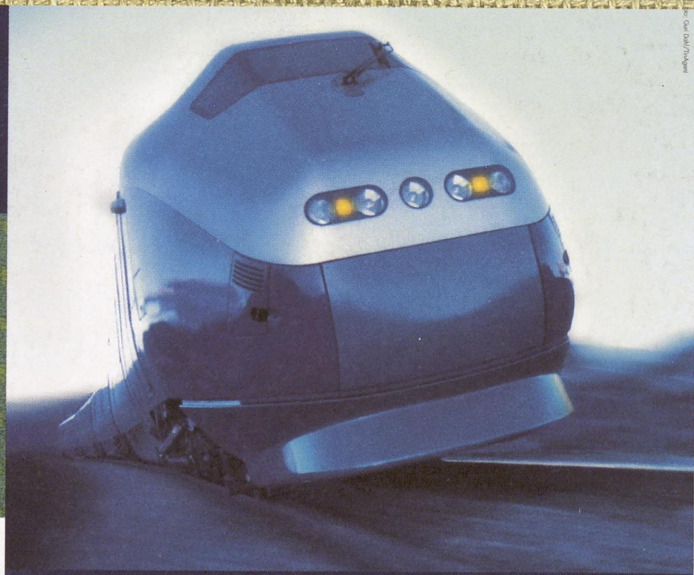

DET NYE NSB

Signatur

For mer informasjon ta kontakt
på telefon 815 00 888 eller www.nsb.no

Signatur

TRØNDELAG
TEATER

er.

www.nsb.no